

ranceforeninger og ogsaa Hjælpekasseforeninger, bør have en vis Størrelse for at kunne med nogen Sikkerhed bestaae. Det er jo vistnok Tilfældet, at, naar Kredse ere for smaa, vil der opstaae mange For skjelligheder, det vil ikke i den ene Kreds blive som i den anden; der vil da indtræde saadanne Tilfælde, at en Enke kan faae en ganske klækkelig Pension i den ene Hjælpekassekreds, hvorimod en Enke i en anden kun faaer saare Lidet. Naar Kredse ere for smaa, saa vil der overhovedet opstaae et af to Tilfælde: enten vil Bidraget blive for stort, saa at det vorder trykkende for dem, som skulle udrede det, eller ogsaa vil Hjælpen blive for lille, saa at den bliver utilstrækkelig for dem, som dermed skulle understøttes.

Der kunde jo vel ogsaa være nogle andre Puncter, som ville være at forandre, hvis man skulde opnaae en bedre Ordning af de nævnte Midlers Bestyrelse end den nuværende. Jeg troer vistnok, at det er rigtigt, at Skolelærerne selv faae Andeel i Bestyrelsen; men jeg troer tillige, at et saadant Regulativ, som her er omtalt at skulle forfattes hvert tiende Aar, bør affattes ad Lovgivningsveien i det Mindste i de almindelige Grundtræk, saaledes at Vedkommende derefter kunne omtrentlig beregne, deels hvad de kunne vente i Understøttelse, og deels hvad de skulle yde i Bidrag. Jeg vil anbefale Lovforslaget til at nyde videre Fremme. Jeg tvivler ikke paa, at det da under Overveieelsen vil vise sig, at det i flere Henseender nok vil kunne forbedres og blive til Gavn for Landets Skolelærere.

B. Scholer: Jeg skal tillade mig at begynde med det, som den ærede Taler sluttede med, nemlig at anbefale dette Lovforslag, da jeg mener, at der er en stor Trang til at faae en forandret Organisation for Skolelærerhjelpekasserne, og den næstforrige ærede Taler, som udtalte, at han var den Ænfeste her i Thinget, som var Bestyrer af en Skolelærerhjelpekasse, indrømmede ogsaa selv, uagtet han begyndte med at mene, at det ingen Forandring var i det Bestaaende, at det var meget for skjelligt med Hensyn til Bestyrelsen. Der har jo saa ofte høvet sig Stemmer desangaaende, og alene det Ubekjendtskab til disse Kasser, som hersker hos dem, som bidrage saa stor en Deel, og

hvis Efterladte lønnes saa overordentlig kummerligt deraf, maa tilskynde os til at fremme en saadan Sag. Det er vistnok af stor Vigtighed, at disse Midler, som ere udpressede, man tør vel nok sige det, skjøndt de paa en lovtlig Maade ere tagne af Skolelærernes kummerlige og knapt tilmaalte Indtægter, dog ikke saaledes opspares, at Skolelærerne ikke engang skulde komme til at nyde tilstrækkeligt godt deraf; den, som hidtil har maattet betale, og det i en lang Aarrække, og kun i nogle faa Aar har kunnet nyde en meget ubetydelig Understøttelse, eller hvis Efterladte kun have oppebaaret en overordentlig smalt tildeelt Understøttelse deraf, men allerede ere afgaaede, kan man ikke længere komme til Hjælp; men de, som endnu ere trængende, kunne vistnok meget godt blive hjulphne i en rigeligere Grad, end som hidtil har fundet Sted. Derimod er jeg enig i det, som er bemærket, at, naar Communen skal vedblive at bidrage til Skolelærerhjelpekasserne, saa forekommer det mig ikke passende, at man lader Communen være repræsenteret med kun en Femtedeel af Bestyrelsen, selv om den herefter kun skulde bidrage en Trediedeel af den aarlige Indtægt; ja ikke engang, naar den i saa Tilfælde blev repræsenteret med en Trediedeel, anseer jeg det for passende. Skal Communen vedblive at bidrage til Skolelærerhjelpekasserne, saa mener jeg ogsaa, at Communalbestyrelsen for den større Kreds virkelig maa være den Styrende derfor, og at Staten, som hidtil ene har styret, vedbliver igjennem sine Embedsmænd at have Tilsyn, for at den kan have Garantte, og at Skolelærerne saa ogsaa faae en Talsmand deri, som kan udtale deres Tarv og kan gjøre Indstillinger, men at derimod den virkelige Afgjørelse berøer paa Communalbestyrelsen. Jeg mener, at, selv om Communen vedbliver at bidrage Halvdelen, eller, som det nu er foreslaaet, Trediedelen, saa bør dog Communalbestyrelsen have den afgjørende Indflydelse; thi, at Skolelærerne skulle bidrage dertil, er Noget, som de vide, naar de modtage Embedet; det er en Byrde, som hviler paa Embedet. Fordi Skolelæreren har udredet den, for at sikkre sig selv eller sine Efterladte, derfor har han intet Krav paa at deeltage i Bestyrelsen. Hvis man der-